

Broj: 01-19-9/20/R-151-212

Datum: 20.08.2020. godine

Na osnovu odredbi člana 28. stav 1. alineja 4. Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11), člana 10. stav 1. alineja 9. Statuta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/10 i 107/19), člana 33. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 59/10) i člana 74. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 70/10 i 7/19), u skraćenom postupku rješavanja spora povodom zahtjeva Slijepčević Duška iz Čelinca protiv Mješovitog Holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, u vezi sa tarifama po kojima se energija isporučuje, odnosno u vezi sa osporavanjem obračuna neovlašćene potrošnje električne energije, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske, na 151. redovnoj sjednici, održanoj 20. avgusta 2020. godine, u Trebinju, donijela je

R J E Š E N J E

1. ODBIJA SE zahtjev Slijepčević Duška iz Čelinca od 17.1.2020. godine, kojim se traži oslobađanje od obaveze plaćanja neovlašćeno utrošene električne energije na mjernom mjestu ED broj 1023634980, Barakovac, u Čelincu, kao neosnovan.
2. NALAŽE SE Mješovitom Holdingu "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, da sačini novi obračun neovlašćeno preuzete električne energije na mjernom mjestu ED broj 1023634980 u Čelincu, na način da će obračunsku snagu izračunati kao proizvod nominalne struje glavnog osigurača od 25 A i nominalnog napona, te da se sačinjeni Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-1023634980-7930-13916 od 26.12.2019. godine, u iznosu od 3.960,33 KM, stavi van snage.
3. Svaka stranka snosi svoje troškove koje je imala u ovom postupku.

O b r a z l o ž e n j e

Podneskom od 17.1.2020. godine, Slijepčević Duško iz Čelinca (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva), pokrenuo je postupak rješavanja spora kod Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija), protiv Mješovitog Holdinga "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banja Luka, u vezi sa tarifama po kojima se energija isporučuje, odnosno u vezi sa osporavanjem obračuna neovlašćene potrošnje električne energije. Podnosilac zahtjeva osporava Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-1023634980-7930-13916 u iznosu 3.960,33 KM, zbog

neovlašćenog priključenja objekta na elektrodistributivnu mrežu, sa mjernim mjestom naplatni broj 1023634980 u ulici Sestara Uzelac br. 1 u Čelincu. Podnosilac u zahtjevu, između ostalog, navodi da je nakon smrti roditelja i sestre, protivna strana dana 13.3.2008. godine odjavila mjerno mjesto nakon otpisa duga, budući da je u kući živjela porodica poginulog borca. Tada radnik protivne strana nije izvršio isključenje na brojilu, već je brojilo izmjestio na obližnju banderu. Podnosilac zahtjeva navodi da je suvlasnik parcele sa ¼ dijela, ali ovde nije živio, niti je trošio električnu energiju, te od Regulatorne komisije traži da ga oslobodi plaćanja navodno neovlašćeno utrošene električne energije.

Regulatorna komisija je razmotrila ovaj zahtjev i isti, aktom broj 01-19-2/20 od 11.2.2020. godine, dostavila protivnoj strani, radi izjašnjenja o navodima iz podneska i dostavljanja raspoložive dokumentacije.

Protivna strana je, dana 25.6.2020. godine, dostavila Regulatornoj komisiji izjašnjenje o zahtjevu podnosioca, sa raspoloživom dokumentacijom. U izjašnjenju je, između ostalog, navedeno da se zahtjev podnosioca odnosi na osporavanje obračuna neovlašćeno utrošene električne energije na mjernom mjestu ED broj 1023634980 u vidu samovoljnog priključenja na elektrodistributivnu mrežu. Prilikom kontrole ovog mjernog mjesta, koja je izvršena od strane ovlašćenih radnika protivne strane, dana 24.12.2019. godine, sastavljen je Zapisnik broj 001/12834 o utvrđivanju neovlašćene potrošnje, kojim je konstatovano da se kupac samovoljno priključio na NN mrežu sa kablom SKS 2x16 mm² i odveo kabal na stub u posjedu, gdje se nalazi ormar sa brojilom. Ovo mjerno mjesto je do 13.3.2008. godine bilo registrovano na Slijepčević Dušana, ED broj 107812770 i prinudno je odjavljeno, zbog duga u iznosu od 1.282,18 KM. Nakon toga, protivna strana navodi da je, dana 26.12.2019. godine, izvršila obračun neovlašćene potrošnje u ukupnom iznosu od 3.960,33 KM, jer se radi o neovlašćenju potrošnji iz odredbe člana 89. stav 1. tačka a) Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom, u daljem tekstu: Opšti uslovi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 90/12 i 81/19), zbog toga što je izvršeno samovoljno priključenje na elektrodistributivnu mrežu. Takođe je detaljno obrazložen period, struktura i pravni osnov za obračun neovlašćeno utrošene električne energije. Protivna strana je postupila po prigovoru podnosioca zahtjeva na obračun neovlašćeno utrošene električne energije i dostavila odgovor u pismenoj formi, sa obrazloženjem zbog čega se ne može udovoljiti njegovom prigovoru. Protivna strana je uz izjašnjenje kao dokaznu podlogu, priložila dokumentaciju kojom je raspolagala.

Regulatorna komisija je ocijenila da su stranke pribavile dovoljno dokaza na osnovu kojih se može pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje i donijeti pravedna odluka i bez posebnog saslušanja stranaka i dodatnog prikupljanja i izvođenja dokaza, te je, na 148. redovnoj sjednici, održanoj 15.7.2020. godine, donijela zaključak da se u ovom sporu donese odluka u skraćenom postupku. Na istoj redovnoj sjednici, Regulatorna komisija je utvrdila i nacrt rješenja u ovom postupku. Zaključak i nacrt rješenja su dostavljeni strankama, te je ostavljena mogućnost da stranke u roku od osam dana od dana prijema dostave komentare na navedene akte. Na internet stranici i oglasnoj tabli Regulatorne komisije objavljeno je obavještenje za javnost o rješavanju spora u skraćenom postupku, sa mogućnošću podnošenja komentara. U ostavljenom roku, protivna strana je dostavila komentare na nacrt rješenja. U komentrima je navela da je podnosilac zahtjeva nastanjen na adresi Sestara Uzelac br.1 u Banjoj Luci, a mjerno mjesto ED broj 1023634980 na kojem je utvrđena neovlašćena potrošnja se nalazi na adresi Barakovac, opština Čelinac. Što se tiče načina obračuna neovlašćene potrošnje, protivna strana smatra da je isti pravilno sačinjen i da ga ne treba stavljati van snage, jer se kod ovog vida neovlašćene potrošnje kada je krajnji

kupac izvršio samovoljno priključenje, obračunska snaga utvrđuje množenjem nazivnog dozvoljenog strujnog opterećenja provodnika preko kojeg je izvršena neovlašćena potrošnja, sa nominalnim naponom. Takođe, protivna strana u komentarima navodi da je u ovom slučaju neovlašćena potrošnja izvršena ispred glavnog osigurača.

U postupku rješavanja ovog spora izvršen je uvid u sljedeću dokumentaciju koju su stranke priložile: zahtjev podnosioca od 17.1.2020. godine, račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju od 26.12.2019. godine, dostavljanje obračuna o neovlašćenoj potrošnji od 26.12.2019. godine, odštetni zahtjev od 26.12.2019. godine, prigovor na obračun od 31.12.2019. godine, odgovor na prigovor protivne strane od 4.1.2020. godine, izjašnjenja protivne strane od 23.6.2020. i 15.6.2020. godine, energetska karticu, karticu po datumu knjiženja – redovna potrošnja, karticu po datumu knjiženja – neovlašćena potrošnja, karticu po datumu knjiženja sa razdvojenim saldonom energije i kamate – neovlašćena potrošnja, nalog za rad od 24.12.2019. godine, zapisnik broj 12834 o utvrđivanju neovlašćene potrošnje električne energije od 24.12.2019. godine, kopije crno bijelih fotografija mjernog mjesta i izvod iz katastra nepokretnosti.

Nakon razmatranja zahtjeva podnosioca, izjašnjenja protivne strane i nakon izvršene ocjene prikupljenih dokaza, kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti, u ovom postupku rješavanja spora su utvrđene sljedeće činjenice relevantne za odlučivanje:

- kao krajnji kupac električne energije u kategoriji potrošnje "domaćinstvo" na mjernom mjestu ED broj 107812770, Barakovac bb u Čelincu, bio je registrovan Slijepčević Dušan, pokojni otac podnosioca zahtjeva;
- zbog duga po osnovu utrošene električne energije u iznosu od 1.282,18 KM, protivna strana je 13.03.2008. godine ovo mjesto odjavila iz svojih evidencija;
- na osnovu Naloga za rad broj 1036493/19 od 24.12.2019. godine, ovlašćeni radnici protivne strane su vršili kontrolu mjernih mjesta krajnjih kupaca na trafo području Barakovac i tom prilikom konstatovali da je izvršeno samovoljno priključenje na NN mrežu kablom SKS 2x16 mm², koji je doveden na drveni stub u privatnom posjedu gdje se nalazi ormar sa brojiлом broj 11615242, o čemu su sačinili Zapisnik o utvrđivanju neovlašćene potrošnje broj 001/12834;
- konroli mjernog mjesta su prisustvovali i predstavnici policije koji su sačinili fotografije, dok podnosilac zahtjeva nije bio prisutan;
- protivna strana je, zbog utvrđene neovlašćene potrošnje u vidu samovoljnog priključenja na elektrodistributivnu mrežu iz odredbe člana 89 stav 1. tačka a) Opštih uslova, sačinila Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-1023634980 u iznosu od 3.960,33 KM i dostavila ga podnosiocu zahtjeva, aktom broj 2.2.-2257/19 od 26.12.2019. godine;
- nakon sačinjavanja računa za neovlašćenu potrošnju, protivna strana je formirala karticu krajnjeg kupca – neovlašćena potrošnja i podnosiocu zahtjeva za ovo mjesto dodijelila novi ED broj: 1023634980, a sa stanjem na dan 31.5.2020. godine, podnosilac zahtjeva duguje protivnoj strani iznos od 4.111,21 KM po osnovu neovlašćeno utrošene električne energije;
- dana 30.12.2019. godine, podnosilac zahtjeva je podnio prigovor na obračun neovlašćene potrošnje, a protivna strana je, dana 4.1.2020. godine, sačinila

odgovor na prigovor broj 2.2.-2257/19, kojim se odbija kao neosnovan njegov prigovor;

- na osnovu izvoda iz katastarske opštine Čelinac od 15.6.2020. godine, podnosilac zahtjeva je suvlasnik parcele od 8079 m² gdje se nalazi mjerno mjesto na kojem je utvrđena neovlašćena potrošnja;
- podnosilac zahtjeva nije izvršio plaćanje iznosa fakturisanog po osnovu neovlašćene potrošnje.

Na osnovu navedenih činjenica, neosporno je utvrđeno da je na mjernom mjestu podnosioca zahtjeva izvršena neovlašćena potrošnja koja je otkrivena kontrolnim pregledom radnika protivne strane od 24.12.2019. godine, koja je izvedena u smislu odredbe člana 89. stav 1. tačka a) Opštih uslova, na način da je izvršeno samovoljno priključenje na distributivnu mrežu nakon isključenja mjernog mjesta sa mreže, odnosno odjave koja je izvršena dana 13.3.2008. godine, pri čemu je dug po osnovu utrošene električne energije iznosio 1.282,18 KM. Odredbom člana 44. Opštih uslova, propisano je da krajnji kupac koji je svoje objekte neovlašćeno priključio na distributivnu mrežu plaća troškove neovlašćeno preuzete električne energije, u skladu sa članom 92. Opštih uslova. Imajući u vidu navedeni činjenični i pravni osnov, zahtjev podnosioca kojim zahtjeva oslobađanje od obaveze plaćanja neovlašćeno utrošene električne energije je trebalo odbiti kao neosnovan, kako je odlučeno tačkom 1. dispozitiva ovoga rješenja.

Protivna strana je izvršila obračun neovlašćene potrošnje, tako da je količinu neovlašćeno utrošene aktivne energije utvrdila kao proizvod odgovarajuće obračunske snage od 20,93 kW, a koja je dobijena množenjem dozvoljenog strujnog opterećenja provodnika od 91 A sa nominalnim naponom i broja dana u periodu neovlašćene potrošnje – 183 dana zimi i 183 dana ljeti i broja časova u periodu neovlašćene potrošnje – četiri časa dnevno, jer podnosilac ne troši električnu energiju za grijanje, pozivajući se na odredbe člana 91. stav 2. tačka a) podtačka 4. Opštih uslova i odredbe člana 91. stav 2. tačka v) Opštih uslova. Međutim, u zapisniku broj 12834 o utvrđivanju neovlašćene potrošnje električne energije od 24.12.2019. godine je konstatovano da je instalisan glavni osigurač jačine od 25 A na ovom priključku. Zbog toga je trebalo, prilikom računanja obračunske snage koristiti nominalnu struju glavnog osigurača od 25 A, kao nespornog ograničavača snage. Imajući u vidu ovu činjenicu, tačkom 2. dispozitiva ovoga rješenja je naloženo da se sačini novi obračun utrošene električne energije u ovom slučaju na način da će se obračunska snaga izračunati kao proizvod nominalne struje glavnog osigurača od 25 A i nominalnog napona, a da se sačinjeni Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-1023634980-7930-13916 od 26.12.2019. godine, u iznosu od 3.960,33 KM, stavi van snage.

Protivna strana je pravilno odredila period za obračun neovlašćene potrošnje. S obzirom na činjenicu da nije utvrđeno kada su počinjene neovlašćene radnje, odnosno da u prethodnom periodu od godinu dana nije bilo kontrola onog dijela mjernog mjesta na kojem su izvršene neovlašćene radnje, protivna strana je za obračun neovlašćeno utrošene električne energije pravilno odredila period od godinu dana, tj. period 24.12.2018. – 24.12.2019. godine, što je u skladu sa odredbom člana 90. stav 3. Opštih uslova.

Podnosilac svoj zahtjev zasniva na navodima da on nije preduzimao neovlašćene radnje na mjernom mjestu. Međutim, za odlučivanje o zahtjevu podnosioca nije relevantna činjenica, koje lice je odgovorno za preduzimanje neovlašćenih radnji na mjernom mjestu, niti se ta odgovornost utvrđuje u ovom postupku. Naime, preduzimanjem neovlašćenih radnji na

mjernom mjestu i priključku se stiču obilježja posebnih krivičnih djela koja se gone po službenoj dužnosti, ali se ta vrsta odgovornosti za preduzimanje neovlašćenih radnji na mjernom mjestu ne utvrđuje u ovom postupku, već u krivičnom postupku pred nadležnim sudom. Obračun neovlašćeno utrošene električne energije se sačinjava u skladu sa naprijed navedenim odredbama Opštih uslova, a Opšti uslovi su doneseni na osnovu člana 23. alineja 6. i odredbe člana 74. Zakona o električnoj energiji. Odredbom člana 74. Zakona o električnoj energiji utvrđeno je šta je predmet regulisanja opštih uslova, odnosno taksativno je utvrđeno koji odnosi treba da se urede Opštim uslovima. Između ostalog, odredbom člana 74. tačka 12. Zakona o električnoj energiji jasno je propisano da se Opštim uslovima uređuje način utvrđivanja količine i snage neovlašćeno utrošene električne energije, kao i način obračuna i naplate neovlašćeno utrošene električne energije. Za utvrđivanje obaveze plaćanja iznosa neovlašćeno preuzete električne energije u skladu sa navedenim odredbama Opštih uslova je relevantna činjenica, da je izvršeno samovoljno priključenje, te da je neovlašćeno preuzimana električna energija. Obračunom neovlašćeno preuzete električne energije, se ustvari utvrđuje količina električne energije u skladu sa propisima. Dakle, protivna strana je uredno ispunila svoju obavezu isporuke električne energije na ovom mjernom mjestu, a podnosilac zahtjeva je dužan da plati preuzetu električnu energiju. U ovom slučaju količina preuzete električne energije je utvrđena na osnovu odredbi 89. – 92. Opštih uslova, u formi obračuna neovlašćeno utrošene električne energije.

Regulatorna komisija je razmotrila i dostavljene komentare protivne strane na nacrt rješenja. Komentar koji se odnosio na precizniju adresu u pogledu mjernog mjesta podnosioca zahtjeva na kojem je ustanovljena neovlašćena potrošnja, Regulatorna komisija je uvažila, dok za ostale komentare je ocijenila da oni nisu od uticaja na drugačije rješenje ovog spora.

Naime, protivna strana nije kao dokaz priložila zapisnik o izvršenom isključenju iz 2008. godine, iz kojeg bi bilo vidljivo gdje je izvršeno isključenje, a protivna strana u izjašnjenju navodi da je električna energija korišćena i nakon odjave koja je izvršena 13.03.2008. godine. Zbog toga se u ovom slučaju, kod sačinjavanja obračuna neovlašćene potrošnje, prilikom utvrđivanja obračunske snage, morao primijeniti kao parametar za obračun podatak o nominalnoj struji glavnog osigurača od 25 A, kao nespornog ograničavača strujnog opterećenja.

Budući da protivna strana u svom izjašnjenju nije dostavila bilo kakve zapisnike koji bi bili dokaz na koji način je izvršeno isključenje navedenog mjernog mjesta, u situaciji kada je utvrđeno neovlašćeno priključenje na elektrodistributivnu mrežu nakon isključenja, morale su se primijeniti odredbe člana 89. stav 1. tačka a) Opštih uslova. Čak i u situaciji da je isključenje trajalo duže od pet godina, čime bi podnosilac zahtjeva bio u obavezi da pribavi novu elektroenergetsku saglasnost u skladu sa odredbom člana 14. stav 1. Opštih uslova, ova situacija se svakako mora drugačije posmatrati od one situacije kada se radi o neovlašćenom priključenju na elektrodistributivnu mrežu, kada za to konkretno mjerno mjesto protivna strana nije nikada izdavala elektroenergetsku saglasnost, niti je to mjerno mjesto bilo ikada uređeno i uvedeno u evidencije protivne strane.

Dakle, u ovom slučaju se radilo o neovlašćenom priključenju nakon isključenja i to na mjernom mjestu koje je bilo uredno evidentirano kod protivne strane, posebno što su u zapisniku protivne strane uredno evidentirani podaci o samom mjernom mjestu, podaci o osiguračima i slično. Imajući u vidu navedeno, nisu se mogli prihvatiti komentari protivne strane na nacrt rješenja.

Kako se ovaj spor rješava u skraćenom postupku i kako su troškovi postupka bili neznatni, te kako nijedna stranka u postupku nije podnijela zahtjev za naknadu troškova, Regulatorna komisija je, tačkom 2. dispozitiva ovog rješenja, odlučila da svaka stranka snosi svoje troškove, koje je eventualno imala u ovom postupku, a na osnovu člana 27. stav 2. Zakona o električnoj energiji.

Pravna pouka zasniva se na odredbi člana 25. stav 2. Zakona o energetici ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 49/09) i odredbama člana 5. i 15. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 109/05 i 63/11).

Pravna pouka: Ovo rješenje je konačno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Okružnom sudu u Trebinju u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Predsjednik

Vladislav Vladičić